

Onder vrienden

meulenhoff.nl

Linea Maja Ernst

Onder vrienden

ROMAN

Vertaald uit het Deens door

Femke Muller

MEULENHOF

ISBN 978-90-896-8315-1

ISBN 978-94-023-2608-6 (e-book)

NUR 302

Oorspronkelijke titel: *Kun til navlen*

Omslagontwerp: Bloemendaal & Dekkers

Omslagbeeld: Ken Kochey / Trunk Archive

Auteursfoto: Daniel Hjorth

Zetwerk: Elgraphic

© 2024 Linea Maja Ernst

© 2025 Nederlandse vertaling Femke Muller en Meulenhoff Boekerij bv,
Amsterdam

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veeleuvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd bestand, of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Tekst- en datamining van (delen van) deze uitgave is uitdrukkelijk niet toegestaan.

All rights are reserved, including those for text and data mining, AI training and similar technologies.

Dag I

Sylvia zit op de achterbank. Ze laat zich onderuitzakken, verandert van houding, legt haar voeten op de bestuurdersstoel. Ze houdt ervan dat Charlies oren bijna doorschijnend zijn, dat de dunne huid in het tegenlicht roze-rood wordt, als een zeeslakkenhuis. Sylvia kietelt Charlies oorlelletje met haar grote teen.

Charlie knijpt even in Sylvia's voet.

'Ga maar liever rechtop zitten.'

Sylvia vindt eigenlijk dat er in het bos geen verkeersregels zouden moeten gelden, maar ze gehoorzaamt half en gaat in kleermakerszit zitten, ze voelt dat haar slip scheef zit, ritst haar korte broek open en steekt haar hand erin om hem recht te trekken, ze drukt een vinger tegen haar schaamlippen, ertussen, en trekt dan het katoen op zijn plek. Dan brengt ze haar hand naar haar gezicht, ze heeft altijd van die geur gehouden, het heeft iets van zee, iets van wit, iets bloeiends.

Sylvia heeft ergens gelezen dat die geur verleidelijk werkt als je hem als parfum gebruikt.

Ze tipt achter haar oren, gaat met haar vingers door haar haar, maakt het in de war.

Buiten glijdt het bos voorbij. De asfaltweg gaat over in onverharde weg, het zomerlicht verdonkert. Ze rijden door het oudere deel van het bos. Het is bijna midzomer, alles is groen, doortrokken van vocht. De beukenbomen zijn knoestig, het mos geeft licht, grote omgewaaide bomen liggen met hun wortelstelsel omhoog, vliegdenen, dikke beuken met zeven stammen vormen met hun kronen een boog boven het pad en weerspiegelen in de bordeauxrode motorkap. Het is een oude Volvo, hoekig en bijna klaar voor pensioen, Charlie blijft hem uit sentimentele overwegingen onderhouden.

Zou je niet eens zelf je rijbewijs halen? vraagt Charlie soms, en dan antwoordt Sylvia dat ze daar te verstrooid voor is, ze zal wegdromen, ze raakt zo snel in paniek, wappert met haar handen en dat is niet schattig meer als je rechts afslaat en iemand over het hoofd ziet en aanrijdt.

Charlie rijdt safe. Haar handen op het stuur, Sylvia krijgt er nooit genoeg van om daarnaar te kijken. Ze kan het niet laten om het te zien als een karaktertrek, het is butch om een rijbewijs te hebben, het is volwassen, het toont in ieder geval dat je controle hebt. Hier, in de provincie, in Himmerland, is het natuurlijk logisch dat iedereen er een heeft. Maar academici uit de grote stad groeien op een andere manier op.

En denken dat alle praktische zaken, zoals een rijbewijs, een interessant kenmerk zijn van iemands karakter.

Sylvia ziet zichzelf als het achterbank-, het passagiersstoeltype. Ze vindt het fijn om te worden gereden en dat Charlie haar altijd wil ophalen.

Charlie, die voelt als thuis, als een rots in de branding. Ze hebben oogcontact in de achteruitkijkspiegel. Haar mosgroene ogen. Charlie glimlacht.

‘Ben je moe?’

‘Nee, ik heb er zin in! Het is veel te lang geleden dat we allemaal bij elkaar waren.’

‘Leg nog eens uit. Wat voor vakantiehuis is het?’

‘Het is een boswachtershuis,’ verbetert Sylvia haar. ‘Het is van de ouders van Karen.’

Charlie kijkt weg met een glimlachje.

‘En wat is dat precies, een boswachtershuis?’

‘Dat... weet ik niet precies.’

Charlie grinnikt.

‘Maar het klinkt erg romantisch en erg speciaal, daar hou ik echt van!’

‘Jouw vrienden hebben natuurlijk geen gewoon vakantiehuis,’ glimlacht Charlie, terwijl ze richting aangeeft, voor de goede orde, ook al is het bospad leeg. ‘Ze zijn ook erg romantisch en speciaal en ze kunnen zich goed uitdrukken.’

‘Ze zijn lief!’ zegt Sylvia.

Esben en Karen wachten hen al op in het huis. Het ligt aan een meer, de kaart op Charlies telefoon begint te knippen, het internet is hier zwak, het wegennet in het bos is oud.

Gry is ook op weg in haar auto ergens in de buurt.

‘Waren jullie eigenlijk altijd al allemaal zulke goede vrienden? Ook toen jullie nog studeerden?’ vraagt Charlie.

‘In het begin waren vooral Esben en Karen en ik heel close, denk ik. Later werden Kvæde en ik beste vrienden. De laatste jaren gaan Karen en Gry wat meer met elkaar om, maar dat heeft ook te maken met onze levensfase, zij hebben echte volwassen-banen en echte volwassen-relaties.’

Charlie kijkt haar aan in het spiegeltje.

‘Maar we zijn vooral allemaal even goede vrienden,’ glimlacht Sylvia.

Ze hebben uren gereden, rond twaalf uur vertrokken ze uit Kopenhagen en nu loopt het tegen de avond, maar het is nog licht. Gry heeft de planning ruim van tevoren gemaakt en ze heeft alles gecoördineerd: kunnen we afspreken dat we er vroeg zijn voor het avondeten? Dat is makkelijker met de kinderen.

Sylvia had liever gewild dat het zonder kinderen, eet-tijden en bedtijden was, maar ze kijkt ernaar uit om haar

vrienden om de hals te vallen. Om Esben te zien. Ze houdt van de persoon die zij wordt als hij er is.

Charlie schraapt haar keel.

‘Ik zie het meer al. We kunnen Kvæde beter wakker maken.’

Kvæde heeft het grootste deel van de rit geslapen, naast Sylvia, met zijn hoofd tegen de autoruit. Toen ze hem ophaalden verontschuldigde hij zich, doodmoe, hij had een beetje een kater van gisteren, er zit nog een restje blauwgroene glitter op zijn ene jukbeen. Het schittert in de avondzon. Kvæde was naar een club geweest en uiteindelijk in de ochtendschemering in het water gesprongen met een groep nieuwe vrienden. Eerder die avond was hij naar een poëzievoordracht geweest. Kvæde was liever later vertrokken, maar hij was dapper geweest, het eerste stuk was hij wakker gebleven en had met hen gekletst, maar vanaf Fyn had hij geslapen. Al gapend en af en toe stilvallend had Kvæde hun over zijn avond verteld; hij was de knapste man ooit tegengekomen, Cosmos, maar helaas was het bij een handdruk gebleven. Daarna was Kvæde als een blok in slaap gevallen. Sylvia bewondert dat talent van Kvæde, hoe snel hij kan vallen voor iemand die hij tegenkomt en die persoon net zo makkelijk weer kan loslaten.

Ze slaan een smaller bospad in, hobbelig van de boomwortels die er dwars overheen lopen, zacht van de den-

nennaalden, het voert hen naar de andere kant van een landtong die het meer in steekt. Je bent hier verborgen. Blauwgroene dennen. Een kleine strook oever langs het meer, het water is helder, je ziet de lichte zandbodem. Een vuurplaats.

Ze parkeren bij de oever, Sylvia buigt zich over naar Kvæde en raakt zijn knie aan. Hij wordt wakker, trekt zijn schouders op en huivert.

Daar ligt het huis, precies op de plek waar het bos overgaat in bos. Het is zwart, ligt tussen de berkenbomen, het heeft een stenen fundering, een dik goudkleurig rieten dak en een terras dat het zonlicht vangt. Het ziet er oud en robuust uit, de schoorsteen verraad dat er een open haard is. Tegelijkertijd heeft het iets deftigs; gebogen ramen met witte kozijnen, zoals in een lusthuis, en openslaande deuren. Er groeit een oude blauweregen langs de daklijsten, de bloemen hangen als een gordijn naar beneden, en daar staat Esben, hij zwaait enthousiast naar ze en spreidt zijn armen terwijl hij op hen af komt lopen, zijn lichaamstaal heeft iets onhandigs, overstromend van liefde maar toch stijf, alsof hij zijn aangeboren verlegenheid moet overwinnen en absoluut hartelijk wil zijn. Het is onweerstaanbaar. Sylvia stapt in één beweging de auto uit en stort zich in zijn armen voordat ze de tijd heeft om erover na te denken. Zijn stoppelbaard, zijn shirt, dunne korte broek. Hij heeft pas zijn haar af-

geschooren en het groeit donker terug, zijn dunne brillmontuur, hij lijkt op een Duitse idealistische dichter uit de vorige eeuw, denkt ze, hij lijkt altijd op iets wat ver weg en romantisch is, een jonge edelman op een tarotkaart, een jonge heerser uit een feodaal tijdperk.

Maar nu staat hij hier in het echt, ze herkent zijn lichaamshouding, hij ontspant, zwaait licht heen en weer, slaat zijn armen om haar heen en zo blijven ze staan. Het is geen beleefde omhelzing, hij klemmt haar stevig tegen zich aan en zij ademt met haar neus in de kraag van zijn shirt.

‘Zo heerlijk om je te zien!’

Sylvia maakt zich voorzichtig los zodat Esben ook Charlie en Kvæde kan begroeten.

*

Kvæde staat bij te komen in het zoemende landschap terwijl Sylvia, Charlie en Esben staan te praten, hij knippert slaperig met zijn ogen en laat zich overrompelen door het uitzicht. De avondhemel is aquarelrood, in de bosrand bloeien de wilgenroosjes en de klaprozen uitbundig, het gras ziet er heerlijk zacht uit, je kunt overal neervallen. Het meer, Madum Sø, is helder en kalm, een open plek van water, de berkenbomen staan als witte wachters en dippen hun berkenkatjes in het water van

het meer, de blaadjes aan de hangende takken trillen, een gordijn dat graag open wil glijden, een ritselend tromgeroffel.

Kvæde voelt de verwachting zijn lichaam in sluipen. We gaan het hier fantastisch hebben! We hebben een week, het bos, het meer, elkaar. We gaan feesten, zonnebaden, we gaan lange tafels dekken voor het eten, we gaan onweerstaanbaar zitten zijn in de zomernacht, een slimme, grappige, onvermoeibare talkshow, tot het licht wordt. Zullen ze naakt zwemmen, zullen ze een soort bosrave houden? Hij heeft geweldige outfits ingepakt.

De afgelopen jaren heeft de vriendengroep elkaar erop aangesproken: we moeten elkaar vaker zien, en vervolgens gingen er weer drie maanden of een halfjaar voorbij. Er kwamen meer kinderen, meer verplichtingen bij. Nog een fulltimebaan, een koopappartement. Ze zijn allemaal meer gesetteld in de loop der jaren. Maar ze zijn ook ouder geworden en minder onzeker.

Bovendien.

Toen ze samen jong waren, deed hij niet echt mee. Niet uit volle overtuiging. Hij had altijd het gevoel dat hij niet meedeed als zichzelf. Zijn tijd als jongvolwassene leeft hij nu, of iets nog beters, en dat wil hij graag delen met de anderen.

Hij kijkt uit over het meer, voelt dat de anderen hun blik laten samenvallen met de zijne.

Het water is zacht en paars, opvallend helder boven de lichte zandbodem, langs de oever staat een uitbundige bos wit bloeiende waterplanten, je krijgt zin om meteen te gaan zwemmen. Kvæde doet zijn ogen dicht.

Zo blijft hij even staan, voelt: dit romantiseert zichzelf.

Op dat moment slaat Karen de terrasdeuren wijd open, ze stapt de avondzon in en ontvangt haar vrienden. Ze zwaait, maar blijft staan. Ze bewegen zich naar haar toe. Karen is altijd een mooie verschijning geweest. Haar lange elfenhaar, haar zwanenhals, jukbeenderen die eindeloos omhoog steken, ze is in de loop der jaren alleen maar slanker geworden en toch sterker, ze heeft een kracht waar geen sterke spieren voor nodig zijn en die alleen maar duidelijker naar voren komt in haar kwetsbaarheid, ze lijkt een prinses, maar ze is: een ridder, een vesting.

Kvæde heeft spontaan zin om voor haar te knielen, niet verliefd, maar hoofs, je krijgt een plechtig gevoel door haar schoonheid, haar waardigheid, het warme licht van de avondzon die haar als een volgsplot vindt, maar ze zou denken dat hij haar belachelijk maakte, ze heeft geen gevoel voor het theatrale. Dus hij omhelst haar, dat doen ze allemaal om de beurt, de omhelzing is de enige begroeting die ze in hun vriendengroep gebruiken, gelijkwaardig, amorf, hun lichamen smelten plato-

nisch samen. Karen ondergaat het, ze houdt niet echt van omhelzingen, voelt Kvæde tevreden, misschien had ze toch liever gehad dat hij zou knielen als een schildknaap, ach ja.

Hij zou Karen niet lief willen noemen, maar ze is rechtvaardig, ze heeft iets onbuigzaams, iets goeds en onwrikbaars. Kvæde herinnert zich de keer dat ze met z'n allen naar het pretpark Bakken gingen om zijn verjaardag te vieren, het had hem zo geraakt dat ze hem zagen, het kinderlijke dat hij in zich had, het plezier van het joe-len en gillen in de achtbanen, van vette churro's, ze hadden in de rij gestaan, Karen en hij, de enige twee die de meest waanzinnige attractie durfden te proberen, zij was er niet echt in geïnteresseerd, maar hij mocht niet in zijn eentje gaan, hij trok haar mee naar het einde van het per-ton, naar het achterste wagentje, en legde haar dankbaar de dynamiek uit; dat het het leukst is om helemaal achterin te zitten, want dan is de val het heftigst, het zuigende gevoel in je buik het grootst, en zij had geknikt, zake-lijk, terwijl een paar puberjongetjes probeerden voor te dringen. Kvæde had de neiging om hen erlangs te laten, het waren toch kinderen, zei hij tegen zichzelf, en bovendien hebben jonge jongens in groepen iets intimide-rends, maar toen had Karens stem schel geklonken: *Hé! Wij staan in de rij voor de achterste wagen, jullie moeten niet voordringen.* Daarom hield hij van haar, omdat ze

kinderen uitschold, omdat ze zo principieel was, en omdat hij onder haar bescherming stond.

Karen brengt hen naar hun kamers. Kvæde krijgt de kamer met het raam op het westen, met uitzicht op het meer en de zonsondergang. Het is een vrijgezellenkamer, lichte balken, een houten knechtenbed, onder het raam een commode van licht eikenhout met een lichte marmerplaat, een waskom en een lampetkan in wit email met een boeket wilde bloemen waaruit het nu al op de marmerplaat regent, een oude spiegel met verweerd glas. Karen blijft even in de deuropening staan.

‘Ik hoop dat je het mooi vindt. Mijn ouders hebben hem ingericht. Het is een beetje veel van het goede.’

‘Ik ben dol op een beetje veel van het goede,’ glimlacht Kvæde. ‘Een gevelkamer!’

‘Nee, een gevelkamer is op de eerste verdieping of onder het dak,’ verbetert Karen hem afwezig, waarna ze zich omdraait om Sylvia en Charlie hun kamer te wijzen. Kvæde houdt zich in. Hij doet het raam open. Buiten groeien stokrozen die doorbuigen en zachtjes op de vensterbank kloppen, ze wuiven de avondlucht naar binnen, het zachte briesje voert de geur van vlierbloesem mee als zoet stof en die vermengt zich met de geur van zoetwater. Hij kan zich bijna niet inhouden; het uitzicht, er hangt zo veel belofte in de lucht, aan welke film doet hem dat ook weer denken, die lome zomeravond, het licht, de

witte onkruidbloemen die wel een meter hoog in het lange gras staan, hij weet niet hoe de film heet, maar die straalt in alles juni uit. Hij zou willen dat hij introvert en gereserveerd was, zodat hij zich zou kunnen laten gaan, zichzelf zou kunnen laten opwinden door de lange zonovergoten dagen en het bos, zijn stropdas losmaken; maar meer losser dan hij al is, is onmogelijk; hij weet niet eens hoe je een stropdas moet knopen, maar dat kan een van de anderen hem vast wel laten zien, hij kan goed om hulp vragen.

Op een kinderlijker niveau doet het landschap hem denken aan de film *Dunderklumpen*, gefilmd in één lange Scandinavische zomernacht, waarin speelgoed tot leven komt. Als kind dagdroomde hij vaak, dat doet hij nog steeds, hoe kun je dat niet doen, als de bomen bij elkaar komen als een donker, midzomernachtsgroen koor? Het doet hem denken aan iets Grieks, iets shakespeare-aans. Het is niet moeilijk om je een Puck voor te stellen of een Pan, een sexy faun; in de bosrand, tussen het riet rondom het meer. Kwik, halfnaakt. Met haagwinde in zijn haar, misschien gekleed in de kleren die liefdesparen in de loop der tijden hebben achtergelaten op de bosgrond: kousen als lange, rookkleurige handschoenen, een gescheurd overhemd, een kanten slip. Verwarde haren en heldere ogen. Als het een film of een toneelstuk was, dan zou Puck op het toneel verschijnen en de han-

deling introduceren, in zijn handen wrijven: zes vrienden een week in een vakantiehuis.

Maar nu bromt er iets in de verte. Er komt nog een auto aan die op een arrogante manier parkeert. Een grote, sneeuw grijze Tesla, de ultieme gezinsauto, overweldigend op zijn eigen bedachte manier, zoals hij daar staat en het pastorale plaatje waar Kvæde door zijn raam op uitkeek, verpest. Het was ook eigenlijk te veel van het goede, denkt hij, het vormt een goed contrast en nu is Gry er, godzijndank, hij haat wachten.

Gry stapt uit, haar kroezige, niet te controleren haar op zijn plaats gehouden in twee vlechten, een bloes met pofmouwen, goddelijke heupen in een dure momjeans. Het is zo te gek dat ze rijdt als een kerel, zij kan een Tesla lawaai laten maken, bedenkt Kvæde, Gry is altijd zo zacht, hij vindt het leuk dat ze dat ook in zich heeft. Ze haalt haar melkblonde kinderen van de achterbank, Vera en Sejr zien er opgezwollen uit in de warmte, plakkerig, maar misschien zien kleine kinderen er altijd zo uit. Vera moet vijf zijn, Sejr drie.

Maar dan gaat de deur aan de passagierskant open.

O, nee, is hij er ook?

Lang en blond. Een zonnegod die politicologie heeft gestudeerd. Er zijn mannen die lijken op een standbeeld van Apollo, met zulke regelmatige gelaatstreken dat ze eruitzien alsof ze rationeel zijn; vitale jongens, de ergste.

Je kunt aan Adam zien dat hij zijn hele leven kerngezond is geweest sinds de tijd dat hij als kind bestond uit rechtopstaand wit haar en balgevoel. Een jongen voor wie je op het schoolplein bang was en die je tegelijkertijd met tegenzin bewonderde. Een speciale vorm van masculiniteit, niet grof, maar edel, oké met zichzelf, vol zelfvertrouwen en daarom des te meer intimiderend. Oxford-shirt. Goed kapsel.

Kvæde keert zich van het raam af.

Gry komt anders altijd alleen, met een goede verontschuldiging, Kvæde heeft Adam nog maar een paar keer ontmoet. Officieel omdat Adam het druk heeft met adviseur of teamleider zijn, of wat hij dan ook is, hij werkt op een ministerie, Kvæde is vergeten welk, alleen dat het een belangrijk ministerie is (iets met verantwoordelijkheid; waarschijnlijk iets waarbij je als een overweldigende kalme heerser achter een zit-stabureau staat), maar Kvæde gokt dat zijn afmeldingen ook iets te maken hebben met Adams weerzin jegens de vriendengroep van humanisten, letterkundigen, licht gestoorde kunstenaarstypes, behaagzieke queers. Nou, hij zal zijn idyllische verwachtingen ten aanzien van de komende dagen niet laten verpesten doordat Adam eruitziet als een wandelende reclame voor 'Euroman'.

Hij stelt de rollen in zijn toneelstuk bij. Zes vrienden plus Adam.

Kvæde laat zich achterovervallen op het antieke houten bed. In de spiegel ziet hij een glimp van zichzelf, hij en het kussensloop zien goudachtig rood in het licht van de laaghangende zon, hij schudt zijn krullen; het staat hem goed om achterover te storten. Hij denkt na. Zeg je storten, zijgen? Er was een tijd dat er woorden bestonden voor je dramatisch ter aarde storten, die wil hij graag herinvoeren.

Esben klopt op de deur van zijn kamer. Kvæde richt zich op op zijn elleboog.

‘Gry en Adam zijn er. Kom je eten?’

*

Adam steekt zijn hand uit, stelt zich voor.

‘We hebben elkaar al eens eerder gezien,’ zegt Kvæde.

‘O, ja, dat is waar ook... Matcha?’

‘Kvæde,’ zegt Kvæde, en hij knijpt zijn ogen tot spleetjes. Ze gaan aan tafel, ze eten buiten. Esben heeft gekookt, Karen, aan het hoofd van de tafel, gaat staan.

‘Smakelijk eten, allemaal. We hebben gegrilde baars die Esben – illegaal – heeft gevangen in het meer.’

Ze lachen om Karens klemtoon op het stoute. Esben richt zijn blik glimlachend op de tafel, hij kijkt tegelijkertijd verontschuldigend en een beetje trots, hij laat het in het midden.

‘Er zitten er echt heel veel, ze willen graag worden gevangen!’

‘En wat krijgen we nog meer?’

Cassavepuree, een gerecht uit Zuid-Amerika, stijf geklopt door het zetmeel, Esben vertelt verlegen dat de wortel blauwzuur bevat en als je hem niet goed schilt en klaarmaakt, kun je er dood aan gaan. Normaal gesproken zou dat soort informatie Sylvia bang maken, en eerlijk gezegd doet het achteloze dreigement van collectieve dood door cyanide dat ook, maar omdat het Esben is, kiest ze ervoor om het risico voor lief te nemen en over te komen als kosmopoliet in zijn ogen, ontspannen en vol vertrouwen. Ze pakt voorzichtig het ouderwetse bestek op. En als het dan toch zo moet zijn, dan sterven ze tenminste samen.

Ze hebben elkaar twaalf jaar geleden leren kennen: Sylvia, Esben, Karen, Gry en Kvæde, die toen nog anders heette; ze fietsten door vroege ochtenden en kwamen aan in een collegezaal. Slanker, zenuwachtiger. Je hield het bord in de gaten, je hield elkaar in de gaten. Literatuurtheorie, Geschiedenis van de moderne cultuur, het ene semester na het andere. Je zag de docenten als idolen, het waren olympische goden, indrukwekkend en feilbaar tegelijk, ieder afzonderlijk opgeteld tot een type. Een freudiaans genie, een onhandige Marxist in Balenciaga, een professor van middelbare leeftijd die zich altijd te

dicht over zijn vrouwelijke studenten heen boog, zodat een elegante lok over zijn voorhoofd viel. Hij flirt met iedereen, had Sylvia gemopperd, geërgerd, waarom flirt hij nooit met mij?

De vrienden bespraken hun docenten, ze zochten elkaar op in de tussenuren waarin ze op ingezakte banken hingen en de goedkoopste koffie en het goedkoopste bier bestelden dat ze ooit zouden drinken; naderhand konden ze toegeven hoe weinig ze allemaal begrepen van de theorie die ze bestudeerden; toch deden ze hun best, ze vergaarden kennis in het slaperige licht van de collegezaal, ontwikkelden voorzichtig een persoonlijke smaak, een voorkeur voor milieukritiek, genderstudies, de Bloomsburygroep, new journalism. Ze zaten gebogen over hun handboeken en dachten: ik ben een mislukkeling, en het volgende moment: iedereen in deze bibliotheek wil me.

Ieder van hun jaar was de beste van zijn klas geweest op haar of zijn respectievelijke middelbare school en ze voelden zich opgelucht dat ze eindelijk thuis waren, terwijl ze tegelijkertijd leden onder de onverwachte vernerding om voor het eerst doorsnee, middelmatig te zijn. Je wist niet langer wie je was; je was meer jezelf dan ooit en niemand mocht daarachter komen, maar iedereen moest het weten. De feesten werden gehouden in hun kleine appartementen waar ze met nog drie anderen woonden, ze dronken ironische pina colada's uit niet-

ironische jampotjes, werden vrienden, werden verliefd op elkaar, op een avond kuste je elkaar, dat had niets te betekenen, je ging met elkaar naar bed, had het toch iets te betekenen? Karen en Esben gingen met elkaar naar bed met dezelfde luchtigheid en bezorgdheid waarmee ze al het andere in die tijd deden. Sylvia had gedacht: het is een fase, zoals alles wat ze deden een fase was. Maar in plaats daarvan werd het tussen Esben en Karen steeds vaster, ze reisden samen de wereld over, kwamen thuis, en nu is het vele jaren later.

Ze hebben allemaal vaste relaties, vaste levens.

Er was een tijd dat ze elkaar elke dag zagen, nu is dat veel te weinig, ze zijn niet met opzet de verbinding kwijtgeraakt, er gebeurt gewoon wat er gebeurt: je krijgt kinderen, partners, een carrière, verplichtingen. Je spreekt af bij een speelplaats, je spreekt af voor koffie, je hoort over elkaars leven, maar je bent er geen deel van.

Het is te lang geleden, maar nu zijn ze eindelijk weer bij elkaar. Sylvia kijkt naar haar vrienden die rond de tafel zitten, nu is het geluk, nu is het zonsondergang en zingende merels en vermout en ritselende berken, en als iemand ook maar een woord zegt over zijn hypotheekrente, gaat ze gillen en stopt ze daar nooit meer mee.

Esben, hun bescheiden schrijver en nu stroper. Hij draagt nog steeds hetzelfde framboosrode suède jasje dat hij al heeft sinds ze elkaar leerden kennen.

Gry buigt zich naar hem over.

‘Ik heb je boek uit, Esben. Het raakte me zo. Ik ga het aan iedereen cadeau geven,’ zegt ze.

‘Ah, dankjewel, wat fijn om te horen!’ Hij glimlacht naar haar, maar lijkt er niet over door te willen praten. Esben is beleefd, kan niet goed met aandacht omgaan. Het afgelopen halfjaar moet spannend zijn geweest voor hem, bedenkt Sylvia, zijn eerste twee boeken waren klein, serieus, met een perfecte vorm, hits bij een klein segment, maar het nieuwste, over zijn moeder, is ontploft.

Esben geeft een grote schaal door aan Adam, bittere andijvie, blaadjes van wilde roos, aalbessen lichten op tegen de achtergrond van zijn Oxfordshirt, de dikke zandkleurige stof. Adam vertelt over de wijnen die hij en Gry hebben meegebracht, ‘deze is heel puur en simpel, geen flauwekul, gepijnigde druiven uit een seizoen zonder regen, met meedogenloze zon, dat geeft een pure smaak, een wijnachtige wijn; deze heeft een grovere mond, vuiler, stalachtig.’

Gry is blij dat Adam deze keer mee is. Karen heeft haar ingewijd in het geheim, dus Gry begreep waarom het belangrijk was dat ze aandrong. Haar vrienden kennen Adam niet zo goed, maar ze zullen hem leuk vinden als ze meer tijd met hem doorbrengen en hij kan altijd met Karen praten, zij en Adam zijn uit hetzelfde hout gesneden,

ze hebben altijd de laatste aflevering van de actualiteiten-programma's gezien, ze spreken met verstand van zaken over wat er werd gezegd tijdens dat of dat persmoment, maar vooral over wat er niet werd gezegd. Adam heeft geen enkel gevoel van loyaliteit naar zijn werk, hij is hopeloos eerlijk, hij heeft altijd zijn eigen regels gevolgd, nu praat hij bijvoorbeeld met Karen over de minister onder wie hij valt, maar die hij niet respecteert.

Karen luistert terwijl Adam vertelt, ze laat zich niet verleiden door zijn zelfvertrouwen, ze leunt achterover, stelt kritische vragen. Adam praat snel, zoals hij doet wanneer hij graag iemand van zijn gelijk wil overtuigen. Karen is iemand aan wiens verwachtingen je graag wilt voldoen. Gry is allang gewend om de steekjes van jaloezie te laten omslaan in bewondering, anders kun je niet in Karens gezelschap zijn. Het komt erop neer dat je tevreden bent als je in het schijnsel van haar licht mag zitten. Karen heeft nooit aan haar schoonheid of haar intelligentie getwijfeld, bedenkt Gry, hoe is het mogelijk om een vrouw te zijn zonder minderwaardigheidscomplex, zonder prestatieangst? Karen is niet te stuiten, ze loopt vergaderzalen in met het zelfvertrouwen van Margaret Thatcher en het gezicht van Grace Kelly. Karen, die als model werkte toen ze elkaar bij Literatuurwetenschap leerden kennen, maar nooit praatte over haar modellenwerk, alsof het iets onbelangrijks was waar zij boven